

Irena Seliukaitė

KRAŠTOTYROS LEIDINIŲ NAUJIENOS

Kraštotyros leidinių gausa neturėtume skųstis – leidžiamas atskirų autorių parengtos kaimų ir šeimų istorijos, atsiminimų rinkinukai, taip pat Lietuvos kraštotyros draugijos kompleksinių ekspedicijų medžiagos pagrindu parengtos lokalinės monografijos. „Gimtojo krašto“ skaitytojams pristatau reikšmingesnius leidinius.

Lietuvos kraštotyros draugija kartu su Šiaulių kraštotyros draugija, „Aušros“ muziejumi, Šiaulių r. savivaldybe surengė kompleksines ekspedicijas beveik visose Šiaulių rajono seniūnijose. Dabar pagrindinis rūpestis – parengti ir išleisti vietovių monografijas.

RAUDĖNŲ KRAŠTAS*

Straipsnių rinkinyje apibendrinta 2000 m. Šiaulių r. Raudėnų seniūnijoje vykusios Lietuvos kraštotyros draugijos kompleksinės kraštotyros ekspedicijos medžiaga, pateikiama archeologų, istorikų tyrinėjimai. Knyga turi įprastą kraštotyros draugijos lokaliųjų monografių struktūrą. Istorijos skyriuje B. Salatkienė pristato archeologinių radinių, liudijančių, kad paleolito laikais Raudėnų apylinkėse buvo užklydę medžiotojai, istoriją. P. Spurgevičius, pasitelkęs archyvų medžiagą, pateikia Mažųjų Dirvonėnų pavieto, Raudėnų bažnyčios ir Juozapavos filijos istoriją. Šiame skyriuje I. Rudzinskienė aprašo išnykusius ir nykstančius kaimus, A. J. Tamašauskis – Paežerių istoriją, skyrių papildė A. Šivickaitės užrašyti prisiminimai apie 1918 – 1940 m. Lietuvos kariuomenę. Skyriuje „Dvasinė ir materialinė kultūra“ L. Klimka, A. Steponavičienė, A. Kiršikaitė, D. Bernotaitė – Bieliauskienė, S. Mockutė, Ž. Petrauskaitė, G. Žukauskienė, D. Balčiūnas analizuoja tradicijas ir papročius, verslus ir amatus, medinę architektūrą, technikos atsiradimą ir jos panaudojimą. Knygoje taip pat pateikta Raudėnų kultūros ir švietimo istorija, aprašyti krašto švietimo įžymūs žmonės, Raudėnų šnektas, žymiausios dainininkės ir jų dainos, istorijos ir kultūros paveldas.

* Raudėnų kraštas. Redakcinė kolegija I. Seliukaitė, L. Klimka ir kt., Vilnius: Diemedžio leidykla, 2007, 496 p.

PRIE PIRŠENO IR ALAUŠŲ: BALNINKAI*

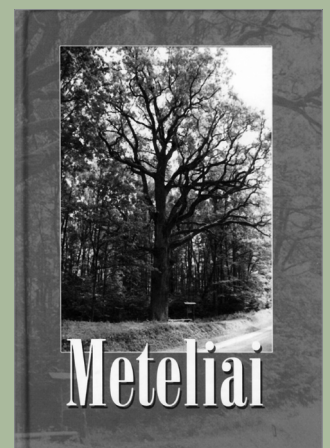
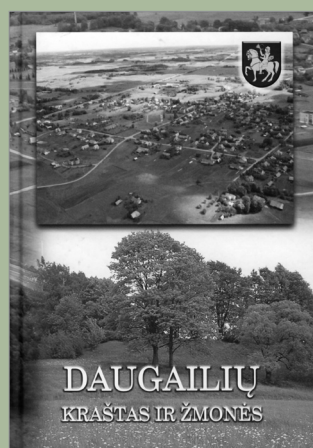
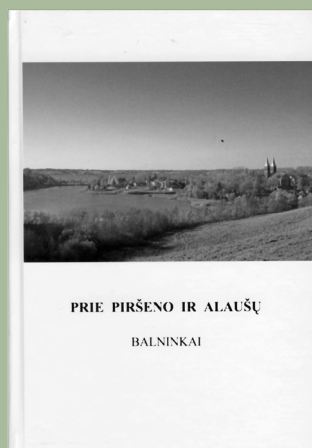
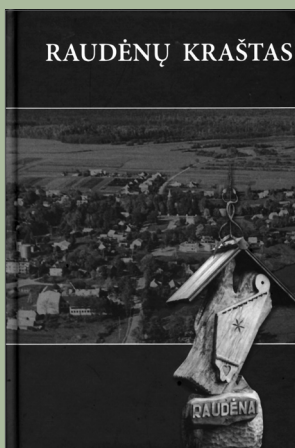
Tai mokslininkų ir kraštotyrininkų straipsniai apie Molėtų r. Balninkų seniūnijos istoriją. J. Aukštaitis, A. Meilus, A. Leipus, A. Gaigalas savo straipsniuose aprašo turtingą kraštovaizdį, ežerų, žemės gelmių archyvus. A. Miškinis aprašo Balninkų urbanistinę raidą (iki 1940 m.), senąją istoriją padeda atskleisti dvaro, bažnyčios, seniūnijos inventoriai, išrašai iš 1926 – 1939 m. spaudos. Z. Zinkevičius apibūdina Balninkų šnektą. Atskirame skyriuje pristatoma Balninkų istorija nuo Pirmojo pasaulinio karo iki šių dienų (XXI a.), atskiri autoriai pateikia 61 kaimo istorijas. Knygoje aprašyta Balninkų krašto žmonių buitės ir papročiai; senovės tikėjimo liekanos, pateikta tautosakos, kurią 1932 m. užrašė J. Dovydaitis, o 2001 m. – J. Šalkauskis. Pateikiama žinių apie Balninkų valsčiaus žmonių netektis istorijos vingiuose. Daugiausiai medžiagos knygoje pateikia jos sudarytojas, kilęs iš šio krašto, J. Aukštaitis, miškų inžinierius, kraštotyrininkas.

* Prie Piršeno ir Alaušų: Balninkai. Sudarė Julius Aukštaitis, Vilnius: Sapnų sala, 2008, 396, (2) p., iliustr.

DAUGAILIŲ KRAŠTAS IR ŽMONĖS*

Geriausiu šios knygos pristatymu gali būti pratarmėje pacituoti B. Kviklio žodžiai: „Geram Tėvynės sūnui bei dukrai mielas ir brangus gimtosios žemės kampelis. Tolimiausius kraštus aplankiusiam, daug pasaulio mačiusiam tautiečiui gimtoji Lietuva lieka dar gražesnė, širdžiai artimesnė. Mūsų tėvynė yra tiek graži,

Apžvelgiamų leidinių viršeliai

kad jos grožio amžiais neišsėms geriausi menininkai, fotografai; vargstančių žmonių atodūsių kaip reikiant neapdainuos poetai, neaprašys rašytojai, neišreikš žurnalistai. Ko jie neįstengs – parodys drobių raštai, pasakys bežadžiai, daug kalbą pakelių mediniai kryžiai, smūtkeliai išsakys senų daug vargo mačiusių ir patyrusių žmonių veido raukšlės [...] Mūsų kraštas – nuostabi knyga. Kas ją moka skaityti – teskaito.“

Taigi šio unikalaus Rytų Aukštaitijos kampelio knygą „skaitė“ ir kitiems padės perskaityti net keletą kraštotyros ekspedicijų (1998 m. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, 2004 m. Lietuvos kraštotyros draugijos) dalyviai, mokslininkai, muziejininkai, kraštotyrininkai. Rengiant knygą pasinaudota geriausia ir puikiai tvarkoma kraštotyros medžiaga, sukaupia Daugailių pagrindinės mokyklos muziejuje, vadovaujama R. Jurkevičienės, Daugailių bažnyčios metrikų knygomis, kita archyvine medžiaga, kurią papildė autentiški šio krašto žmonių atsiminimai.

56 autoriai (tarp kurių įžymūs mokslininkai, istorikai A. Stanaitis, L. Jovaiša, L. Klimka, V. J. Valuikėnas, R. Mališauskas, A. J. Bikelis ir kt.) išsamiai pateikia Daugailių krašto istoriją nuo seniausių laikų – ją liudija net 14 piliakalnių – iki šiandienos. Skaitytojas ras daug istorijos faktų, kultūros, švietimo raidą atspindinčių straipsnių, šiltai pateiktos medžiagos apie kaimų istorijas, tradicijas ir papročius, krašto šviesuolių likimus. * Daugailių kraštas ir žmonės. Sudarė Rita Jurkevičienė, Rimgaudas Mališauskas, Utena: UAB „Utenos Indra“, 2008, 688 p., iliustr.

METELIAI*

Lokalinėje monografijoje pristatyta savito Dzūkijos kampelio – Metelių – istorija, etnografija, krašto talentingi žmonės. Knygoje panaudota dalis 1998 m. vykusių Lietuvos kraštotyros draugijos kompleksinės ekspedicijos medžiagos. Knygos struktūra šiek tiek laisvesnė nei įprastų kraštotyros draugijos leidinių, plačiau pristatoma vietovės gamta, regioninis parkas, glaustai pristatoma senoji Metelių istorija, kaimų istorijos, papročiai ir tradicijos, kultūros ir švietimo apžvalga. Iš esmės knygoje pateikta kraštotyrinė medžiaga, taip įvertinti seniai šiame krašte besidarbuojantys kraštotyrininkai: J. Juravičius, A. Pūpienis, D. Jelenskienė, A. Ribinskienė.

* Meteliai. Redakc. kolegija I. Seliukaitė, A. Ribinskienė ir kt., Marijampolė: Piko valanda, 2008, 272 p., iliustr.

Irena Seliukaitė

NEW ETHNOGRAPHIC PUBLICATIONS

Summary

In Lithuania there are published quite a few village and family histories, reminiscences and local monographs prepared on the basis of the material of combined expeditions of the Lithuanian Ethnographic Society. I would like to introduce the more important publications to “Gimtas kraštas” readers.

Lithuanian Ethnographic Society together with Iauliai Ethnographic Society, the AU RA Museum and Iauliai district local administration organized a lot of combined expeditions. Now the main thing is to prepare and publish the monographs.

In 2007 there was published a book „Raudėnų kraštas“ (Raudėnai region) (Editorial board: I. Seliukaitė, L. Klimka, etc. Diemedžio leidykla, Vilnius, 496 pages, illustrated). In the collection of articles the material of expeditions was summarized and the investigations of archaeologists and historians were given. The structure of the book is of a usual local monograph of the Ethnographic Society.

In the book there is also described the history of Raudėnai culture and education, its famous people, the Raudėnai dialect, most famous singers and their songs, historical and cultural heritage.

The other monograph „Prie Piršeno ir Alaušo: Balninkai“ (At Piršėnas and Alaušai lakes: Balninkai) was compiled by Julius Aukštaitis in 2008 (Vilnius: Sapnų sala, 396 pages, illustrated). It is a collection of articles by scientists and ethnographers concerning the history of Balninkai in the District of Molėtai.

In the book there are described the customs and mode of life of Balninkai inhabitants, their old faith and folklore written down by J. Dovydaitis in 1932 and J. Šalkauskis in 2001. The biggest part of the material is prepared by its compiler Aukštaitis who comes from this region. He is a forestry specialist and ethnographer.

The monograph „Daugailių kraštas ir žmonės“ (Daugailiai Region and Its People) was compiled by Rita Jurkevičienė and Rimgaudas Mališauskas (Utena: Utenos Indra Ltd., 2008, 688 pages, illustrated). Its presentation could be B. Kviklys' words from the preface: “The corner of the native land is dear to a good son or daughter of their motherland. Native Lithuania remains even nicer and closer to heart to its every man or woman who visits the far lands and sees a lot of the world.”

In the book there is described the history of Daugailiai region from the old times till the present day. The reader will find many historic facts, articles refreshing the development of culture and education, material about the history, traditions and customs of the villages and the fate of the learned people of the region.

In the local monograph „Meteliai“ (Editorial board: I. Seliukaitė, A. Ribinskienė, etc., Marijampolė: Piko valanda,

2008, 272 pages, illustrated) there is given the history, ethnography and talented people of a peculiar corner of Dzūkija region – Meteliai. The structure of the book is a little bit different from usual publications of the Ethnographic Society: here is widely described the nature of that place and the regional park and in brief – the old history of Meteliai, history, customs and traditions of the villages, the development of culture and education. Famous ethnographers of the region J. Juravičius, A. Pupienis, D. Jelenskienė and A. Ribinskienė are honoured by this book.

NOVADPĒTNIECĪBAS IZDEVUMU JAUNUMI

Kopsavilkums

Par novadpētniecības izdevumu bagātību mums nevajadzētu sūdzēties – tiek izdotas gan atsevišķu autoru sagatavotas ciemu vai ģimeņu vēstures, atmiņas, gan uz Lietuvas novadpētniecības biedrības komplekso ekspedīciju materiālu pamata sagatavotas lokālas monogrāfijas. „Gimtasai kraštas“ lasītājiem piedāvāju nozīmīgākos izdevumus.

Lietuvas novadpētniecības biedrība kopā ar Šauļu novadpētniecības biedrību, „Aušras“ muzeju, Šauļu rajona pašvaldību ir sarīkojusi kompleksas ekspedīcijas gandrīz visās Šauļu rajona senūnijās. Tagad galvenās rūpes – sagatavot un izdot apvidu monogrāfijas.

2007. gadā iznākusi „Raudēnu novads“ (Raudēnu kraštas, Redakcinē koleģija: I. Seliukaitė, L. Klimka ir kt., Vilnius: Diemedžio leidykla, 2007, 496 p. ilustr.) Rakstu krājumā apkopoti 2000. g. Šauļu rajona Raudēnu senūnijā notikušās Lietuvas novadpētniecības biedrības kompleksās novadpētniecības ekspedīcijas materiāli, sniegti arheologu, vēsturnieku pētījumi, Grāmatai ir ierastā novadpētniecības biedrības lokālo monogrāfiju struktūra.

Grāmatā sniegta arī Raudēnu kultūras un izglītības vēsture, aprakstīti novada nozīmīgie izglītotie cilvēki, Raudēnu izloksne, ievērojamākās dziedātājas un viņu dziesmas, vēstures un kultūras mantojums.

Vēl viena monogrāfija „Pie Piršēna un Alaušiem: Balninki“ (Prie Piršeno ir Alaušų: Balninkai – sudarė Julius Aukštaitis, Vilnius: Sapnų sala, 2008, 396, (2) p., ilustr.) – zinātniski un novadpētnieciski raksti par Molētu rajona Balninku senūnijas vēsturi.

Grāmatā aprakstīta Balninku novada cilvēku sadzīve un ieražas; senās ticības paliekas, sniegta folklorā, ko 1932. g. pierakstījis J. Dovidaitis, bet 2001. g. – J. Šalkauskis.

Dotas ziņas par Balninku pagasta cilvēku zaudējumiem vēstures līkločos. Visvairāk materiālu grāmatā sniedz tās sastādītājs, kas cēlies no šī novada, J. Aukštaitis, mežu inženieris, novadpētnieks.

Monogrāfijas „Daugaiļu novads un cilvēki“ (Daugailių kraštas ir žmonės – Sudarė Rita Jurkevičienė, Rimgaudas Mališauskas, Utena: UAB „Utenos Indra“, 2008, 688 p., ilustr.) – ievads varētu būt izloksne citētie B. Kvikļa vārdi: „Labam Tēvijas dēlam un meitai mīļš un dārgs dzimtās zemes stūrītis. Tālākus novadus apskatījušam, daudz pasauli redzējušam tautietim dzimtā Lietuva kļūst vēl skaistāka, sirdij tuvāka“.

Grāmatā sniegta izsmeltoša Daugaiļu novada vēsture no senākajiem laikiem līdz mūsdienām. Lasītājs atradīs daudz vēstures faktu, kultūras, izglītības attīstību atspoguļojošus rakstus, materiālus par ciemu vēsturi, tradīcijām un paražām, novada izglīto cilvēku likteņiem.

Lokālajā monogrāfijā „Metēji“ (Meteliai, Redakcinē koleģija: I. Seliukaitė, A. Ribinskienė ir kt., Marijampolė: Piko valanda, 2008, 272 p., ilustr.) – stāstīts par savdabīga Dzūkijas stūrīša – Metēļu vēsturi, etnogrāfiju, novada talantīgajiem cilvēkiem.

Grāmatas struktūra ir nedaudz brīvāka nekā ierastajiem novadpētniecības biedrības izdevumiem, plašāk runāts par apvidus dabu, reģionālo parku, īsumā – senā Metēļu vēsture un ciemu vēsture, paražas un tradīcijas, apskatīta kultūras un izglītības attīstība.

Ar šo izdevumu pieminēti jau sen šajā novadā darbojušies novadpētnieki: J. Juravičs, A. Pupienis, D. Jelenskiene, A. Ribinskiene.

NOWOŚCI W WYDANIACH KRAJOZNAWCZYCH

Streszczenie tekstu

Nie możemy się uskarzać na brak wydawnictw z zakresu krajoznawstwa – wydaje się opracowane przez poszczególnych autorów dzieje wsi i rodzin, a także przygotowywane na podstawie materiałów zgromadzonych przez kompleksowe ekspedycje Litewskiego Towarzystwa Krajoznawczego monografie lokalne. Pragnę przedstawić czytelnikom „Gimtasai kraštas” ważniejsze pozycje z zakresu krajoznawstwa.

Litewskie Towarzystwo Krajoznawcze wraz z Towarzystwem Krajoznawczym w Šiauliai (Szawle), muzeum „Aušra”, Samorządem Rejonu Šiaulių organizowało kompleksowe ekspedycje prawie we wszystkich starostwach rejonu. Obecnie główną troską jest opracowanie i wydanie monografii lokalnych. W 2007 roku ukazała się monografia „Raudėnu kraštas” (Kolegium redakcyjne: I. Seliukaitė, L. Klimka ir kt., Vilnius: Diemedžio leidykla, 2007, 496 s. ilustr.).

W zbiorze artykułów podsumowano wyniki badań archeologicznych, historycznych przeprowadzonych

w ramach kompleksowej ekspedycji zorganizowanej przez Litewskie Towarzystwo Krajoznawcze w 2000 r. w starostwie Raudėnų rejonu Šiaulių. Książka ma strukturę przyjętą dla lokalnych monografii wydawanych przez towarzystwo krajoznawcze.

W edycji przedstawiono dzieje kultury i oświaty, opisano pochodzących z tej ziemi wybitnych ludzi, miejscową gwarę, ludowe piosenki oraz ich wykonawców, dziedzictwo historyczne i kulturowe.

Następna monografia „Prie Piršeno ir Alaušų: Balninkai” (ułożył Julius Aukštaitis, Vilnius: Sapnų sala, 2008, 396,(2) s., ilustr.) zawiera artykuły naukowców i krajoznawców badających dzieje starostwa Balninkai w rejonie Molėtų.

W edycji opisano byt oraz obyczaje ludowe; zachowane starożytne wierzenia, zamieszczono twórczość ludową spisana w 1932 r. przez J. Dovydaitisa, w 2001 r. zaś – przez J. Šalkauskisa.

Opisuje się straty poniesione przez lud z gminy Balninkai na zakrętach historii. Najwięcej materiału do tej książki dostarczył pochodzący z tego kraju inżynier leśny, krajoznawca J. Aukštaitis.

Przy prezentacji monografii „Daugailių kraštas ir žmonės” (ułożyli Rita Jurkevičienė, Rimgaudas Mališauskas, Utena: UAB „Utenos Indra”, 2008, s. 688, ilustr.) w przedmowie można zacytować słowa B. Kviklisa: „Dla dobrego syna czy córki Ojczyzny drogi jest zakątek ziemi ojczystej. Dla rodaka, który zwiedził najodleglejsze kraje, widział kawałek świata, ojczysta Litwa jest jeszcze piękniejsza, bliższa sercu”.

W książce przedstawiono szczegółową historię krainy Daugailių od czasów najdawniejszych do współczesności. Czytelnik znajdzie tu wiele faktów historycznych, artykułów mówiących o rozwoju kultury, oświaty, materiały o dziejach wsi, tradycjach i obyczajach, losach zasłużonych dla tej ziemi ludzi.

W lokalnej monografii „Meteliai” (Kolegium redakcyjne: I. Seliukaitė, A. Ribinskienė i in., Marijampolė: Piko valanda, 2008, s. 272, ilustr.) przedstawiono historię, etnografię, wybitne postaci swoistego zakątka Dzūkii – wsi Meteliai.

Struktura książki nieco odbiega od struktury innych wydań towarzystwa krajoznawczego – bardziej szczegółowo przedstawia się przyrodę, park regionalny, zwiężle – dawne dzieje Meteliai oraz historię wsi, obyczaje i tradycje, dokonuje się przeglądu rozwoju kultury i oświaty.

Edycja upamiętnia od dawna pracujących w tym kraju krajoznawców: J. Juravičiusa, A. Pupienisa, D. Jelenskienė, A. Ribinskienė.

НОВОСТИ КРАЕВЕДЧЕСКИХ ИЗДАНИЙ

Резюме

Нельзя пожаловаться на нехватку краеведческих изданий – издаются подготовленные отдельными авторами истории деревень и семей, воспоминания, локальные монографии, подготовленные на основе материалов комплексных экспедиций Литовского краеведческого общества. Читателям издания “Родной край” представляю наиболее значительные издания.

Литовское краеведческое общество вместе с Шяуляйским краеведческим обществом, музеем “Аушра”, самоуправлением Шяуляйского района организовали комплексные экспедиции почти во всех сянюниях Шяуляйского района. Основная забота в настоящее время – подготовить и издать монографии местностей.

В 2007 г. вышло издание “Raudėnų kraštas” (Рауденский край / Редкол.: И. Сялюкайте, Л. Клипка и др., Вильнюс: изд. “Демядис”, 2007, 496 стр., илл.).

В сборнике статей обобщен материал комплексной краеведческой экспедиции Литовского краеведческого общества, организованной в 2000 г. в Рауденской сянюнии Шяуляйского района, представлены исследования археологов, историков. Книга имеет обычную для локальных монографий краеведческого общества структуру.

В книге также представлена история культуры и просвещения Рауденай, описаны знаменитые люди края, говор Рауденай, известные певицы и их песни, историческое и культурное наследие.

Другая монография – “Prie Piršeno ir Alaušų: Balninkai” (У Пиршенаса и Алаушай: Бальнинкай. Сост. Ю. Аукштайтис, Вильнюс: “Сапну сала”, 2008, 396 стр., (2) стр.) – содержит статьи ученых и краеведов об истории сянюнии Бальнинкай Молетского района.

В книге описан быт и обычаи Бальнинкского края, остатки древней веры, представлен фольклор, записанный в 1932 г. Ю. Довидайтисом, а в 2001 г. – Й. Шалкаускисом.

Представлены данные о человеческих потерях Бальнинкской волости в исторических вихрях. Большую часть материала в книге представляет ее составитель, уроженец этого края, Ю. Аукштайтис, лесной инженер, краевед.

Монографию “Daugailių kraštas ir žmonės” (Даугайляйский край и люди. Сост. Р. Юркиявичене, Р. Малишаускас, Утяна: ЗАО “Утянос Индра”, 2008, 688 стр., илл.) можно представить словами Б. Квиклиса из предисловия: “Для верных сыновей и дочерей Родины мил и дорог уголок родной земли. Побывавшему

в далеких странах, много видевшему соотечественнику Литва еще краше, ближе к сердцу”.

В книге представлена подробная история Даугайляйского края с древнейших времен до настоящих дней. Читатель найдет много исторических фактов, статей, отражающих развитие культуры и просвещения, материал об истории деревень, о традициях и обычаях, о судьбах известных людей края.

В локальной монографии “Meteliai” (Мятыляй / Редкол.: И. Сялюкайте, А. Рубинскене и др. Мариямполь: “Пико валанда”, 2008, 272 стр., илл.) представлена история, этнография, талантливые люди своеобразного уголка Дзукии – Мятыляй.

Структура книги несколько более свободная, чем обычных изданий краеведческого общества, более широко представлена природа местности, региональный парк, кратко – древняя история Мятыляй и истории деревень, обычаи и традиции, дан обзор развития культуры и просвещения.

Этим изданием отмечены давно работающие в этом крае краеведы: Й. Юравичюс, А. Пупенис, Д. Еленскене, А. Рубинскене.

NEUIGKEITEN DER PUBLIKATIONEN DER HEIMATKUNDE

Zusammenfassung

Wir können uns mit dem Reichtum der heimatkundlichen Publikationen nicht beklagen – es werden von den gesonderten Autoren vorbereitete Geschichten der Dörfer und Familien herausgegeben, Erinnerungen, auch auf der Grundlage der komplexen Expeditionen des litauischen Heimatkundevereins vorbereitete lokale Monographien. Ich möchte an die Leser von „Gimtasis kraštas“ bedeutungsvolle Publikationen vorstellen.

Der litauische Heimatkundeverein zusammen mit dem Heimatkundeverein in iauliai, „Aušros“ Museum, der Bezirksverwaltung iauliai haben komplexe Expeditionen fast in allen Amtsbezirken des Bezirks iauliai vorbereitet. Jetzt bleibt die wichtigste Aufgabe – die Monographien der Ortschaften vorzubereiten und herauszugeben.

Im Jahr 2007 erschien „Raudėnų kraštas“ (Raudėnų Land / Redaktionskollegium I. Seliukaitė, L. Klimka u.a., Vilnius: Diemedžio Verlag, 2007, 496 S. Illustr.)

In der Artikelsammlung wird der Stoff der komplexen Expedition des litauischen Heimatkundevereins, die im Jahr 2000 im Bezirk Šiauliai, Amtsbezirk Raudėnų stattgefunden hatte, man legt Untersuchungen der Archäologen und Historiker vor. Das Buch besitzt gewöhnliche Struktur der lokalen Monographien des Heimatkundevereins.

Im Buch wird Geschichte von Raudėnai Kultur und Bildung vorgelegt, die berühmten Persönlichkeiten des Landes beschrieben, Raudėnai Mundart, berühmte Singerinnen und ihre Lieder, Erbe der Geschichte und Kultur vorgestellt.

Andere Monographie „Prie Piršeno ir Alaušų: Balninkai“ (Neben Piršenas und Alaušai: Balninkai / verfasst von Julius Aukštaitis, Vilnius: Sapnų sala, 2008, 396, (2) S., Illustr.) – das sind Artikel der Wissenschaftler und Heimatkundler über die Geschichte des Molėtai Bezirks Balninkai Amtsbezirk.

Im Buch beschreibt man Sitten und Bräuche des Balninkai Landes; es werden Reste des altertümlichen Glaubens, Folklore vorgelegt, die im Jahr 1932 von J. Dovydaitis, und im Jahr 2001 – von J. Šalkauskis gesammelt wurden.

Man hat Angaben über den Verlust der Menschen im Balninkai Kreis in den Windungen der Geschichte vorgelegt. Der meiste Stoff stammt vom Verfasser des Buches, der aus diesem Land stammt, J. Aukštaitis, Forstingenieur, Heimatkundler.

Monographie „Daugailių kraštas ir žmonės“ (Daugailiai Land und Menschen / Verfasser Rita Jurkevičienė, Rimgaudas Mališauskas, Utena: UAB „Utenos Indra“, 2008, 688 S., Illustr.)

Als Vorstellung des Buches können im Vorort zitierte Worte von B. Kviklys sein: „An guten Sohn und gute Tochter des Landes ist jede Ecke des Heimatlandes lieb und teuer. Wenn mancher weite Länder besucht und viel auf der Welt gesehen hat, bleibt das Heimatlitauen noch schöner und dem Herz näher“.

Im Buch wird die ausführliche Geschichte des Daugailiai Landes seit den ältesten Tagen bis zu der Gegenwart dargelegt. Der Leser wird hier mehrere Tatsachen der Geschichte finden, Artikel, die die Entwicklung der Kultur und Bildung widerspiegeln, auch wertvollen Stoff über die Geschichte der Dörfer, Traditionen und Bräuche, Schicksal der erhabenen Persönlichkeiten des Landes.

In der lokalen Monographie „Meteliai“ (Redaktionskollegium: I. Seliukaitė, A. Ribinskienė u.a., Marijampolė: Piko valanda, 2008, 272 S., Illustr.)

Wird Geschichte der eigenartigen Dzūkija Ecke – Meteliai, seine Ethnographie, talentierte Menschen des Landes dargestellt.

Die Struktur des Buches ist freier als es gewöhnlich in den Publikationen des Heimatkundevereins eingesetzt wird. Man stellt die Natur der Landschaft vor, regionalen Park, knapp – die alte Geschichte von Meteliai und

Geschichten der Dörfer, überblickt Bräuche und Sitten, Entwicklung der Kultur und Bildung.

Mit dieser Publikation gedenkt man an in diesem Land arbeitenden Heimatkundler: J. Juravičius, A. Pupienis, D. Jelenskienė, A. Ribinskienė.

Lietuvos kraštotyros draugija
B. Radvilaitės g. 8, LT – 01124 Vilnius

Gauta 2008 09 10

Atiduota spausdinti 2008 11 10
